

NATIONAL
LIBRARY
OF SCOTLAND

Hall 133 j

National Library of Scotland

B000169004

Digitized by the Internet Archive
in 2013

Ms. 33. f.

LAOIDHE SPIORADAL

LE'

DONUIL MATHANACH,

DUINE URRAMACH DIADHAIDH

BH'ANNA

SGIR' CHILDONAIN

Inbhirneis :

CLODH-BHUAILT LE A. FRISEAL AGUS A CHUIDEACHD

1816.

ADVERTISEMENT.

THE Author of the following PIECES was a native of Sutherland-shire; and resided from his youth in the heights of the Parish of Kildonan.—He was born in 1719, and died January 1782.—Though destitute of the advantages of education, he was one of the most celebrated christians in that, or perhaps any other country.—He possessed a clear and comprehensive view of divine truths; and discovered (what alas! is more rarely to be met with) a deep and practical experience of its power on the heart and life.—His memory to this day in that country is much and justly revered, and will be long embalmed in the hearts of many who knew and could appreciate his worth.—It will be seen from the following PIECES that he was also a christian *Poet*, and that in no ordinary degree.—They were composed on different occasions; and most of them relate to occurrences in the ways of Providence respecting himself, of which he was not an inattentive observer.—They may nevertheless be useful to others, and especially to serious and exercised christians.—It is with this intention, and at the importunity of friends who reckoned them worthy of being preserved, and more generally spread, that they are now published.—The Work necessarily labours under the disadvantages of a posthumous one; and the dialect in which it is written, but which it was not thought proper to alter, may not be quite intelligible to those in the more Southern Districts of the Highlands.—It is hoped nevertheless that its circulation may be attended with no small degree of usefulness.—And under this impression we most cordially give the PUBLICATION our humble sanction.

JOHN M'DONALD.
JOHN KENNEDY.

GEAR-INNSIDE.

- I. ORAN a rinn e 'nuair a bha nithe an t-saoghail so ga threiga'.
- II. A Tagair gu'm biodh an Tighearn na dhidein dha ann an cruachas, agus air stuir anama dol tre 'n t-saoghal.
- III. Oran a rinn e ann a Muilean, a faicin an uisge tighean air, agus anam fein tioram, mar lomra' Ghideon.
- IV. Oran a rinn e aig am an robh e ann' an tinneas mor.
- V. Tuiteam an duine o' Dhia : tearnadh tre chriosd :— Diochuin Dhaoin' air maitheas an Tighearn ;—agus an dimeas air an athbreith.
- VI. Oran air gloir agus buaidh na h-eric a phaigh criosd arson nan daoine taoichte.
- VII. Gu bheil gach duine tha air ath-bhreith gun aobhar ghearrain.
- VIII. Oran a rinn e aig am an robh e gun láthraich—agus cuid do luchd eolais, gun bhi breathnacha' maitheas 'Tighearn' dha, meas gu 'n robh a choranois ro iosa.—Thuair e an deigh sin, cosmhuil re Job, tuille dha urad 'sa chaill e.
- IX. Oran a rinn eaig ám an deach mórshluagh as an Duthaich d' America, air lorg foregin na 'n daoine mora.
- X. Oran a rinn e air coimhersnaich mu 'n cuart dha, bha ann an aimhreite, a cáiná' 's a deana' ranniachd shailach do cheile ; 's bha feumal ann' an cosg a chuir air na cleachduinn aca.
- XI. Oran do Anna-Mhurchie, bean arid ; nuair re-am fomhghair fliuch, bha i air a sarucha' le easchreida', agus thuirt i, "Gur h'ann a dheilig Dia gu cairdeach ris a mhuintir a thug e dhachuidh o'n droch lath"
- XII. Oran a rinn re ám gainne—agus farmad air eirigh na inntean re pailteas a chunairc e aig coimhersnach.
- XIII. Oran a rinn e ann am bliadhna' na gainne, re Cogadh America ; anns am bheil e gearran, dar bha moran 'g ionndran an arain aimsireil, cho beag sa bha do mheas air an aran spioradal, a bha paitl anns an tir.
- XIV. Marbhrann do Mhaisdir Huistan Ross Minisdeir bha ann an Cildonnán.

LAOIDHE SPIORADAL.

I. ORAN a rinn e 'nuair a bha nithe an t-saoghal so ga threiga'.

'S MITHICH dhomhsa bhi tuirsgeadh, + 's an dūsa triall m' fh'agail,
Is m' aghaidh chuir romham, ann an gnothach mo thearnaidh;
Ach dar shealleas me stigh, air seana-chridh' cheud Adhaimh,
'S mor a th'orm do leath-ghrabadh, thug ur-chodal a bhāis orm.

Le cridhe gun chreidamh, lan aidmhich' gun ghrasan,
A ghabhadh le foileas, mar dhearbheachd air tearnadh;
Cridhe a tha feolmhoir, leis nach deoin dhol dachuidh,
'S a tha sealltuin air saoghal, mar iodhal le tlachd ann.

Ach dar bheireas am bas orm, 'snach fh'ar mi dhol as uaidh',
Bu mhaith an trà sin na chriosd e, gu mo dhion o'do cheartea.
Och is ochan mar tha mi ! 's mi san fhasaich an cunairt,
Agus Jordan a bhāis na chuan bathaigh tha cumant +

Mar fhaigh mi 'n caochla' ghloirmhor, air an fheol a tha mallaicht',
Agus cabhair na Trionaid gu m' dhion as gach cunairt;
Cha rig mi leas a bhi 'g innsa ciod a dh' iomruin gu tearna;
Cha dean nas lugh' no Criosd e, an Iobart tha laidir;

A fhuair buaidh air an t-saoghal, air daoine 's ar Satan,
'Sa dh'oisgeal geatacha Shioin, do gach neach a chaidh thearna'.
Bheirium comhairl' oirbh a bhraithrean, nam b'aill leibh bhi
beo,
Gun sibh dar milleadh le saoghal, tha caochla' mar cheó.

+ Preparing as for a journey. † Common.

Nach 'eil sibh a faicinn nan daoine bha air leaghadh leis
mor Róin, †

A chuir an cul'aobh re Criosd leis, 's a leig dhiu a bhi beo :
'S mor mo thruas ris gach duine tha 'n taobh muigh do'n
fhear thearnaidh,

'S tha fathast na strainsear † do mhac cinnteach Isrà'l.

'S mi-chinnteach an oighreachd, 's cha 'n fhoighnich mi a
h'aireamh,

Cha 'n eil i ac' ach air earbal, 'n trā dheargas am bas err ;
'N tra dheargas am bas orm 's nach thàr mi dol as uaith ;
'N tra dhiultas na glùinean, 's am beul nach dean freagart ;

'Sa chluais nach dean claisdean 'san t-suil nach dean faicinn :
Tha so gam agair nas tric' gu urnaigh, mo thím* a bhi caith-
ea † h;

S am bas a tighean dlu' dhomh, nach gabh diulteadh dar
thig e,

Le comhairl mo chairdean, le ràthan no bileach. ||

Ach dar dheibh an teachdeair san comas, a Sion o'n Tighearn,
Thig e mar Earraig le cabhaig do 'm iarruidh :

Ach cionas dh' fheudinns' bhi beo mar biodh Storas an
Athair,

Thug Criosda na Gloire, mar lòn domh ne chaitheamh.

Ach dar sheallas mi siosa, orm thein a chluit § shallach,
Cuiridh sud mi gu h'iosal a sios aig do chaithair ;
Aig caithir do threocair, tha solas re fhoidhean,
Na 'smō no saoghal, ged dh' fhaoi'dt' a ghleadha'.

Tha 'n Spiorad Naomh ann, 's e mar shaor † a sior shnaidha' ;
Deannamh Creidmhach a cealgair, as an earbansa in' anam :
Dh' earbuin ann m' anam, is dheanuin deth brathair,
Le gaol na bu daing na, na gheibhadh aona mhac mo mhai-
thair.

'S ma se 's nach biodh e, ach na dhuine thaobh naduir,
'S coirrid a leanamh e mise, tre mheadhuijn mo nainhdean ;
Far am bheil naomhachd, tha minachd is iorislachd,
Tha saorsan is cairdeas anns gach cearnái ri shireadh :

† A sea animal. † Or, *Coigreach*. * From the word *time*.

|| Bills. § A Clout. + Carpenter.

'N trà dh' eircas a Ghrian orr' anios gu suilleach,
 Gheibhiar iadsan' an trasan mar aon al an do b'hoilleach :
 Se so am baimse, tha fallan gu ìath,
 'S anns nach eil a chroinndea, † ged a tha ar ga aicheadh.
 Se glicas na'n athrach agus puision* an t sacain,
 Dhag mi-cho an-toileach, air 'n talamh so rhagal :
 Ach nan d' thileadh 'n geat-leanmhuin, sin dur dh'anuicht
 na braithrean ;
 Theidha iad cuideachd mar chaerigh don fhásach.

'S ged theidha iad o cheile, cha n eugadh 'n cei deas,
 'S cha sguireadh a dh' urnigh, ged bhùitichte bas orr' ;
 Ged bhùitichte bas orr, bha lorg Dhaibhaidh g' an cobhair,
 Dheanamh an cumail 'n airde, nuair b' aird' na tonn.

'Bheire dh a null iad air Jordan, gun am brogan a bhogadh,
 A stigh air geata' na gloire, sud an ceol aca g' n obadh ;
 Tha 'n ceol ac' gun obadh, is aobhair ogain gu bràbhc,
 Do cnann na h'ath-bhreach, oir gheibh iad an a sath dheth.

Ach ma shiuleas iad mi-cheart, cha chaoimhin e stràcan ;
 Cha d' thoir e buill' dholbh an diomhan, ach dan dien önt satan.

Nach truagh leat daoine, tha gun naomhachd gun ghrasa,
 Guan dearbhachd o n fhirin air cinnteachas tearnuidh.

Tha 'n ciecc air an culthaobh, tha 'n suileadh air iathadh,
 Tha 'n cridhe na shuidh, air nithe di-buan re'n iarruidh,
 Nach cruaidh leat cuid do luch-comuin, gun subh' ach ol' arson ghrasan,
 A tha nan luidh anna muineas || fo dhalladh aig satan

A thilg thairis an fhirin a tha 'ginnseadh mar tha iad,
 'S nach fheud' anam gun naomhachd, dhol'a chaoi dhch' steach do Phairais.

Ach na 'n cleachda' sibh diochal, 's a chealgaireachd aidh chea',

A dheanamh fathast 'n ar naoimh sibh, 's nar luchd aon tigh air fhàrdich.

† Something that adulterates the milk. * Poison. § Stripes.
 || Sloth.

Na smuainichibh a chairdean, nach bu chrādh leam ur diobhal
 Dar thig lathean an fhomhghair, is tīm taghaidh nan diasan'
 Dar thig lathean, &c.
 Gach neach gheibhear gun ghrasan, gheibh a' satan sios iad.

Ach cha n' urra mi innsa' gach ni tha na chradh dhomh,
 Mheadsa tha mi faicin, do mhi-chleachda' air t-fhabhar,
 'N deigh daoine bhi tainneadh, 's an t-aran air aidhcha',
 Tha iad a ris iar teannda' gu cleamhnas re 'n abhais.

Gu cleamhnas re 'n 'abhais, 's cuis chraidi bhi ga'm faicin,
 Le itha 's le 'ol, le ain-ordugh 's mi-chleachda';
 Cuid eile cho chrion diubh deana' dia agus taic dheth;
 'S mur caochail aid abhais, bithidh 'm bas na chuis ghrab
 dhoibh.

---

*II. A tagair ga 'm biodh an Tighearn na
 dhidein dha ann an cruachas, agus air
 stuir anama dol tre'n t saoghal.*

Och a ghaoil ! bi air mo stuir, 's ioma' suil tha 'g amharc
 orm;*

Is freumh an uilc nach d'each a bhuan mar eunlai' luath a'
 cruinneacha' ;

Dar dh' eiras iadsanasuas, biodh do lamhs' gu luath 'san
 eadairgin :

'S biodh naomhachd gathal buaidh measg an t-sluaigh gu
 marionnach.

'S far na thog thu cloch is ùir cha duchais leat bhi dealach-
 duin :

'S da olcsa gu 'm bi do chlann teanndai' tu dhachai' iad;

Nuir a bhios an ròida càm cha chaomhain thu an ceasnacha',
 Nuair a bhios an croidhe teann, labhrídh tu re foireachdan.

* In this Song, every two lines form a stanza; each line is to be twice repeated, (which makes it four)—and that in the following manner, viz.—The second to be repeated also as the third, and the fourth begins the next stanza.

Ach o gabh truas re talamh bān tha fathast slan gun characha[~] ;
 Is cuirse siol air bharr nam beann, oir gheall thu anna t-focal e :

Is da olcsa gu 'm bi an gründ, † bitidh sguaban trom tigh'n
 ~ dhachai' dheth,

Dar bheir an aimsir toradh trom, gun duille chall no dheadhain.

Is tu mo ghaol is tu mo ghradh, na'n t-or' is fearr re fhaighis
 thu,

Nach bi air do theannda' gu cradh, 's nach urra 'm bas do
 dhealacha[~] ;

Oh, nach fulaing sibh dhomh' radh, gu'm b'aluinn peighin
 sporan † dheth;

Ach sann a tha mo thruas gu brath ris a phairt dhiu' nach d'
 fhoirich e;

Ach chan eil leighas air an càs, as fearr' na bhi featha' ris.
 Oir iadsa leannas chum na crich' bitidh an sithsa marion,
 nach ;

Deasaichidh se 'n crùn air an ceann, se so mo chlann 's cha
 . 'n eagil doibh.

Ach se tha 'n diugh na chuis bhròin, laghad beo is foireach-
 dan ;

'S cha neil neachenn 'n staid nan grais, nach eil a' cradh
 a ghearrain so,

O nach ann bhiodh fhios agam cait 'bheil smud, 's a chuile
 bhruít re fhoireachdan ;

Ach am partuichinn mo ghaol, 's gu 'n cleachduin saorsa m'
 fhoireachdan,

Dheibha' sinn beath na naoimh', 's thiga' sinn gu fear-
 achas ; †

Anns' an tim an d' thiga' chrioch, bhiodh i na bëannachd
 dhuinn ;

Dheibha' sinn nar disairsc', § o' chorp a bhais san dealachdan ;

† *Ground.*   † Allusion to *Pocket-money.*   † Social intercourse.
 § Discharge.

'S gu 'm be sud an aobhar chiul re lath' ceò marth' aguin so,
Bli dol a stigh do thir chanain, da ghabhail làn gun dea-
lachdain;

An fhearuin nach d' theid an daors', is air nach caochail
maighisdir;

'S gach neach a th' aras a dhol ann, a choidhch' cha 'n
fhaicir annis orr' ;

Ach bithidh acasan ra radh, gur bochd a bha sin roimhe so.
O am feud sud a bhi gun ghaol do'n Trionaid uile chum-
hachdach;

Do'n Fhear shaoruidh 's mo gloir, a bha san fheol gu fu-
lachd ann;

'S do aithir nan uile ghras, rinn an t-slaint so ull'acha'.

III. ORAN ar inn-e ann a Muilean, a faicin an uisge tighean air, agus anamfein tio- ram, mar lomra' Ghideon.

Mo thruaigh leir, mo thruaigh' leir, mo thruaigh' leir,
mar tha mi;

Tha mo lomra' uile tioram, 's coslach mis re fasaich :
Ma labhris mi air cruas cridhe, 's daingin sreangan†
shatain;

Ma laibhris mi mu inntinn dhorch, tha i doilbh re reitach;

Mo thruaigh' leir mo thruaigh' leir, mo thruaigh' leir, mar
tha mi;

Tha mo lomra' uile tioram, 's coslach mis re fasaich :
Ma labhris mi mu pheaca 'n t-saint 'se ceudghin clann
ant-satain,

'Sma labhris mi air anam marbh' 's dlu do dhorsa' bais e :

Mo thruaigh' leir, mo thruaigh' leir, mo thruaigh' leir,
mar tha mi;

Tha mo lomra' uile tioram, 's coslach mis re fasaich :

† Strings or Cords.

Ma labhris mi mu thoil tha truaillidh, 's gruaimach mi
re'm fhagail ;
'S ma labhris mi mu'n easchreida' 's leibidach aphlaigh e;
Mo thruaigh' leir, mo thruaigh' leir, mo thruaigh' leir,
mar tha mi ;
Tha mo lomra' uile tioram, 's coslach mis re fasaich :
Ach na 'm faicinn buidhean eile sileadh, bhithinnsa na
b'fhearr 'dheth
'S cha chreidinn nach fhaighinn mo shlaint, na'm biodh
ioma' ràn‡ san phasaich.

Ach tha mise feitha' air an uisg' mar thalamh tioram Ahaib
'S dar ni Elijah urnaigh, theid mo chuis-se reitach ;
Thig na frasan air a ghrund, 's bithidh meas an fhuinn
nas fearr dheth,
'S dheibh mis ol' a theid mo lámp nam boil le ceann an
t-satain.

'S dheibh mis ol', &c.
Oir a tha m' Fhearsaoraidh beo, se sud mo ghloir 's mo
ghairdeachas :
M' aithair mulach, m' aithair mulach, m' aithair mui-
lach, gloirmhor',
Bhi smuaineacha' air meud do ghibht', 's mor re mheas
do throcair.

Bhi smuainacha', &c.
Se th' air mo phiana' meud mo chrionuidh, 's mi san
f hionain gloir-mhor ;
Se th' air mo phiana', &c.
Ach dar thig an dealt bithidh figis pait, is falbhuidh 'n
tide† rōits' uain'.

Ach dar thig an dealt, &c.
Ged eil mise fuar, tha do ghealla 's buan, ge fhaigh mi
suain do n trāigh so :
Dar thig an tuil' bithidh 'n áirc sa mhuir, 's bithidh na
seannich air am bátha',
Theid Noah stigh, e fein 'sa shliochd, 's cha d'theid a
h'aon diu' f hagail.

IV. *ORAN a rinn e aig am an robh e ann' an tinncas mor.*

CIA be shioreadh a lathairsan, bu chomun e nach fal-
vinga'.

'Se nach deana' m' aicheadhbhithin 'sās am fheum;
Cir tha chairdeas marthionach, is ioma' ni a leantain air;
'S maig ris nach canadh tu, 's leanabh dhomh thu fein.

Oir tha thu stóreasach† 's prothaiteach a' torduighean,
'S bitidh t' fhirins' a seola', gach neach da'n eol thu
fein :

Nam' b'aill leat bhi urramach, 's do chairdean bhi mar-
innach,

Feuch ga'n sior' thu cleamhnas re teaghlaach uasal aird?

'S ma 's maith leat cinneara', biodh smear na h'uile fi-
· int,

Is dar ni e 'n cruinneacha', is cionald air a threud;

Is na ni e f hagal ged' bhiodh ann do chairdean,

Cha'n fhoirmad leam an ábhais, is aobar cráidh iad fein.

Oir bha peaca' duallach dhoibh, bitidh ifrionn ac' na
tuarasdal;

'S bitidh ceann an fhuathais, a rioghla' orr' gu sior.

Ach médail an t' oighr' usal, bha 'sa bhithis buadhach,

'S gach neach bheir gradh da thuairsgeul, bhithidh thua-
rasdal da reir.

Oir a tha e uile grasmhor, is cuimhneach air a chairdean,
'S fhad 'sa mhaireas dhasan cha n' fhaic e iads' am feim,
Ged bhiodh iad gun aodach, gun oluin ac' no caorigh,
Gun arbhar anns' na raoinnta am feasd cha diobair ēsa.

Ged thiormacheadh an teudan, bitidh é's mar dhealt 'sa
cheitan‡.

Is bheir e fas da'n geugan, 's cha ghabh e' éis dhe' miann:
Dar sheallas e le shuilean air seannach bheag na'n cuilean,
Tuitidh iad gu 'n glùinibh, se sud an lùths' a chrion.

* Imparting rich stores. † A Season in the month of May, so called.

Ach se mo ḡhradhs a' fion'ain, do nach duchais bhi criosa',

'S air nach dearg na siannte, gu milleadh siol sa ghrinn,
Na suidhaicht' ann na geugan, 's criona fas sa cheitan,
Dh' fhasadh iad mar Shedair's mar Lebanoin nan crann.

Oir theannduidh' chraobh- fhion iad, gu'naduir fein gù
sgiomhach,

Agus chibht' Orr figis, a bha ar criona' anns a ghleann,
Bha roimh so san fhasach, nam cnamhan tioram graineil,
'S dar shìn èis re 'n aiteach, gu brath cha n' iad a bh' ann.

Oir fasaidh iad gu h'uallach mar chraobh phailm buagh-
ach;

Bhiodh figis 'n àit' a ghluaran, 's an t-uan an àit a mheinn,
Ach be so an lath bronach, le aidmhacha' is eolas,
'S muaineacha' gur beo iad, nuair nach eol doibh 'm bas.

Cha 'n fhead meas na naomhachd, bhi air mnathan na
air daoine.

'Dheasbhuidh ath-bhreach firionach air inndreachdan,
tie ghras

O nach d'thoir iad gaol duit, ris na chleachd thu saorsan,
'S a bhuanach thu le naomhnachd, o' dhoaors' an dara
bais.

Na'm biodh cuimhn' air cairdeas is taisbeana' do ghraidihs
san,

Cha bu sheirbhais thrailleil bheireadh iadsan dhuit;
Ach umhla' le diochal an spíorad am fiorin;
Ath-bheothaich sinn le naomhachd, se sin dar ni sinn leat.

*V. Tuiteam an duine o' Dhia: tearnadh tre
Chriosd:---Diochuin Dhaein' air maitheas
an Tighearn;---agus an dimeas air
an ath bhreith.*

A R sinnsear o' thùs, dar chaill iad an luths,
Mhill iad an cuis air susdan † ál

† Begun from the word, enter. † Thousand.

Tha 'n truailleadh so lionmhор, dh' fhas mis anns an fhien
ain

Mar chraobh th' ar criona' gun fhighis gun bhlā.

Ach moladh do'n Trionaid, ghloirmhor, sgiamhach,
A phlantuig dhuinn fion ain tre lionmhорachd grais;
Is fearr na leas Edein, gus an d'thanaig a bhеist‡ ud
Le meas na geug agus breug ann a bheul.

N sin dh' fhas peaca' ro lionmhор, tha dhomhsa na phiana,
Dh' fhas mis cho mi-sgiamhach, 'm fianuis mo ghraidh:
Ach meudal an t Adhamh, nach meallar sa ghara',
Chuir cath ris an t-Satan san fhasaich mar tha.

Cha chualas riabh Righ, a chuir cath re a leinn,
Gun duine bhi ann ach e fein;
'S ged dh' fhulaing e 'n bas, gun bhuannich e 'm blàr,
Le eis-eirigh àluin, a dheigh.

'S dar dh'eirich e suas, gun choisinn e duais,
Ni bearteach a shluagh gu leir,
Cha n' airged 's cha n' or, dhalbhas mar chèo,
Ach Grasan, is Gloir na dheigh.

Is gheibh iad ann' tim, uaidh faraon,
Urrad sa chi e orra fein,
'S cor am faigh iad na 's aill, dh'earbainn's gu'm b' fheadair,
Fhagail gu fhabhar fein.

Oir chunaic e 'n tùs, mar chluidhch iad an cùrs,
Dar thug e dhoibh dèn gun fheum,
Rinn cumiachd bho † dhe meallan † do'n or;
A tabhairt dha gloir gun chèil.

Gun sealltan a suas re athair na truas,
'S goilt an cuan dhoibh na'm feum,
Thug iadsan a null air muir 's a thuinn,
'S chur Pharaoh an grund gu leir.

Tha eisa 'sa shluagh, nan luidh annsa chuan,
S cha 'n fhacas an gluasad a dheigh;

{ Alluding to the Tempter in the shape of the Serpent. } The
Golden Calf.

Ach shaolinns gu'm buair' a thanig air sluagh,
 A dhiochanaich cho luath e fein.

Ach thugamid gloir do aithir nam beo,
 Dheiligeis eho treocaireach riu;
 Thug áithn' do Mhaois, g' an gäbhadh e 'n laogh,
 'S g'an ruithead e ris air uisg.

G'an deana' iad ol, 's gu'm faicid le bron,
 Gur dùs agus ceo 'bha 'nsud.

Ach tha 'n athbhreith an träs air a meas anns an als',
 Gu 'm foghain blath airson meas;
 Ach 's grabhal am bàs do dheasuidh a ghras,
 Bithidh esan na phlaigh a ni sgrios.

Ach pilleams' a ris do m iunsuidh fhein,
 Dan duchas bhi crion air bheag meas;
 'S mar biodh gur buadhach do thruas 's do ghras,
 Bhithinns áir m' fhagal ris.

VI. ORAN air Gloir agus buaidh na h-Eric a phaigh Criodar son nan daoine taigthe.

A THAIR na gloire tha do throcair do-aireamh,
 'S tha 'n athbhreith na daing nachd air an oighrachd as airde
 Air a sgriobha' le Daimon, is ful an Oighre, na h earlas;
 Sann air a chrann-cheusd chàdh 'n eric a phaigha'.

'Sann air a chrann-cheusd &c.

'Sann tre thoradh na fòil fhuair thu rathad gu tearna'

'S na boil le innleachd an deamhui thug e mach a Dhì-searsc' +

Leis an eis-érig ghloirmhor 's mor a ceol do na cairdean.

Leis an eiserigh ghloirmhor, 's mor a ceol do na cairdean,

'S i siach-inntin an aithair i, 'si taitneas no naoimh i;

'S i criochean an lagh, 's i seadh na h uil' iobairt;

'S maig tha gun fhir-gras, dheana' stà dhe fear saortuidh.

?Sann tha a mi-shealbh† siornidh air daoine fiadhaich gun ghrasan.

Th' air an sìtheacha' le nadur, bheir amhan iad u satain;
Re smuaineacha' air naduir, 's cùis chraidi bhi 'ga innseadh,
Cha chreid i gu tearna' 's cha 'n eil sgàth oir roi dhiteamh.

'Smaирг tha gun fir-ghras dheana' stà dhe Fearsaoriudh,
Bheira' null sinn air Jordan gu tir ghloirmhoir na saorsa',
Far nach eil cìs do Chesair, no luchd eigin re fhaotuinn,
Ach far a meal iad a laithir 's a chairdeas gun chaochla'.

'Sa chuir am baitoil is buadhaich bha riamh anns' an t-saoghal,
O'n t sèadha uaire, gus an d'ranaig e naodh' dhiu,
Cha robh aige fear fuaruidh, se a chruadal thug saorsan;
'Smeирг tha gun fir ghràs, dheana' stà dhe Fearsaoruidh.

Gia be aig am beil cuinneana glan gu aithneachdan naomhachd,
'S eigin dhas' bhi craiteach arson fasuidheachd dhaoine,
'S eigin dhas' bhi craiteach &c.

'S meирг tha gun fir-gras, dheana' stà dhe Fearsaoruidh.

Oh nach dean iad do mhola', 'mach a finneach na talmhuin,
Aig am bheil ful a chrathaidh air posta' an anama';
'S gach neach gheibhir da h easuidh, mar threabhair air gain-mheach.

A leagas na Stoirmean dar dh'fhalbas a Chaingis. +

Bheirinn mo chomhairl do gach neach tha san t-sao-hal,
Iad do shireadh le u-naigh, 'san suil re fear saoruidh;
Ag' iarruidh an leighe, fhads' a tha e re shaotain,
'S meирг tha gun fir-ghras', dheana' stà dhe Fearsaoruidh.

Oir tha 'n tim air a caitheamh, 's tha 'n aoise michinn teach,
Agus aignidhean lionmhor, co fuar ris na faolich; *
'S comhra' cho folamh, dheasuidh saluin na' naomhach'd;
'S meирг tha gun fir-ghras, dheana' stà dhe Fearsaoruidh.

Oir tha 'n tim air a caitheamh, 's tha 'n aoise michinn teach,
'S ma theid i uile seachad, 's beag taitneas gach ni dhuinn,
'S urnaighan lionmhor, gun sgiamh ann' gun firin;
'Smeирг tha gun fir-ghras, dheana' stà dhe Fearsaoruidh

† Misfortune. + Whitsunday. * A Season in February, generally cold and stormy.

Ach 's tu an toisich, 's tu 'n deiramh, 's tñ 'n Alpha 's Omega,
 'S bithidh mi-shealbh siorriudh airgach sluagh 'ni do threiga'.
 Ach 's tu an toisich &c.
 'S bithidh mi-shealbh &c.

VII. *Gu bheil gach duine tha air ath-bhreith
 gun aoibhar ghearain.*

Na biadh duine do'n bharail, gu 'bheil e són' anns' an t-saoghal,

Tha na choigrach do'n athbhreath, 's a folamh do naomhachd;
 Na biadh duine gearan, aii cruadhchasan timail,
 Fhuair greim air an athbhreith, 's a tha aealbhacha' naomhachd

'S nár 's nár re chlaisdin, leanabh gh-as' bhi gearan,
 Tha sealbhacha' naomhachd 's tha cinnteach a athbhreith;
 Oir han eil staid nan Righrean, ach mar chruinn leum na crealaic,

'N là is teathe san t-samhra'; sud an geamhra' ga cathamh.

Ach cha bu mhaith leam mo bhraithrean, fhagail cho chunga'
 Re creideamh na dearbhachd, 's fhuair sealbhanna fhuang;
 Cha 'n onnan Gloireas 'saogh'l cha 'n ionnan daoin' agus Dia

Cha 'n ionnan gaol re fad là agns gaol a mhaireas gu sior'.

Oir tha gach comun criochnuichte, criona' aig am bais,
 Dar tha gaol na naoimh a toiseacha' da'n dualachas bhi fas,
 Tha 'n gaol sin gu nadurach, a 'geiridh 'n aird o' ghras,
 'S o' ghin na n'-athbhreith flirinich, le Spiorad naomh a ghraidih.

Mulaigh 'is m' aidhir, m' aidhir 's mo g! radh thu,
 Co ris an innéadh tu, nach d'thuga' tu gu gradhan †;
 Ged' bhitheadh ann Legion, do armailte n t Satain,
 Chuira' tu 'sna mucan iad, 's do ifrionn, na m baill leat.

Ach se th' ar mo gara, an talamh bhi na fhasaich,
 Na naoimh air 'n toirt dhachuidh, is beag a tighean nan aitsan

† Gu feum, no bleadhb.

Ach nam toisicha' tuse re oibir, sgiobald theitha' ~~ocean~~ ~~air~~,
Bheira tu fas air a chruineachd, 's mharbha, tu an t-an lus'.

Ach tha breathanas nan Judhaich air tighen dlu' dhuinn'
'san am so,

An soisgeul bhi gun chumhachd, 's an athbhreith bhi gann
ann;

An soisgeul bhi gun chumhachd &c.

'Smar deanthus' ar pilleadh, theid ar milleadh 's a gheamhra';

Mulaigh is m' aidhir, m' aidhir agus meudal; §
Sheall thu air Ninebhi, dar bha i air a treiga';
Chual thu a sgrean' is fhreagair thu a h' eige,
's rinn thu a teagasc le eagal is beag foghlaim.

Cha n' ionnan s'n is sinne, bha thu teagasc iama' bliadhna';
's d'r thanig thus dh' arruidh meas oirn, se fhuair thu
dearcadh fhiadhich;
'S ged thoill sinn gu brath, t' shabhar d'ar treigadh,
Se sealla' do Immanuel, shluanicha' gu leirsinn.

VIII. *Oran a rinn e aig am an robh e gun lathraich---agus cuid do luchd eolais, gun dhi breathnacha' maitheas an Tigheara' dha, a meas gu 'n robh a chor a naois re iosal.*---Fhuair e an deigh sin, coimhul re Joba, tuille is dha urad 'sa chaill e.

Tha luchd faicin is eolais, faicin leon anns mo chranchar,
Ach tha mis mar Aithear + a seoladh, se mhuij fuidh ga h'
imchain;
Oir is maith do ghrasan gu arach an anam in;
Se bann + is cinntich a aran na 'n talamh gu leanmluia.

§ Terms, expression of strong affection. + A Ship or Boat,
Bead.

Se bann is einnichí a aran no 'n talamh gu leanmháis ;
 Ged eil ioma' am barail, mi bhi folair h gun earbs' ;
 Se 'm Piobul mo bharrant, ,s cha n' eagal gur gánn domh,
 Is bithidh mi beo air an toradh as deigh do'n fhaileas so
 teannda'.

Cha ne dith 's nach eil stóras gu leor aig an athair,
 Ach dith 's nach fhulaing, fhaotain, ach lón tide re chaithe;
 Dar bha Isræl 's an fhasaich, ga arach le manna
 Cha robh cead a chuir cruinn ac ach na dh' ionri't gu
 chaitha'.

Ach 's cumhang goirrid a bhatail th'aig daoine folamh gun
 ghrsa'
 Air freasdal an athair fhuair ioma' ráthad gu tearna' ;
 B' fhearr' na nithe so fhoineachd ri Eli, ah am Fheighe,
 Dar bha e ann, a charaig, gun dad anna laithir ;

Chuir e figheach do ionnsuidh le mailldi† gu 'thearna'; mai
 Le mailldi gu thearna, mu 's fhaluinga' aran ;
 'S ged lobha' na rointe 's gun bheach nígh bhi 's an talamh ;
 Dheibh a do phobuls an arach as déigh do chach bhi
 folamh.

As deigh do chach a bhi folamh tha 'm beath' foluicht an
 criosd ac ;
 Sann dhe fearthuin na fol' fhuair ioma ród gu dion doibh' ;
 ' dar theid an eigheachd gu cala, chuir solus air gniomhra',
 Gheibh saor a' o'n eallaich, 's o'n tonna gu siorruidh.

Ach cha n' ann 's an uilean air clú ag tha thu cumail suas
 do phobuil,
 Na mar ainmhuidh 's an raon, tha ga liona, gu codal,
 Ach a bhi air an ruaga' m'r uain' a measg mhadruidh,
 Is iad a durac da' m fas, ch', an aois tra as an talamh.

Ach be so lat a ra dubhaich, do luchd subhaich an t-
 saoghail ;
 A bhi teanna' stigh roir, tim tearbaidh na'n naoimh uath;

Chan fhaigh iad choidhich' taille' an trocair a slugh ann
 'e tim uaith,
 Ach bithidh cheartas ga'n croithnat ma' re deamh'na
 dh' aon:an.

Ma're deamh'na dhaontan, bithidh daoine gun ghrasan,
 Thig thairis an fhírinne, tha g'iuas adh mar tha iad ;
 Ach dar thig lath' an tionsail 's gach fine na lathair,
 'S cuis chraidih a bhi' faicin, mead na feachd bhitheas aig
 satan.

**IX. ORAN a rinn e aig am an deach mor
 shluagh as an Duthaich d' America, air
 lorg foregin na'n daoine mora.**

THA mi faicin iongantais ar tighean anns' an am;
 Cha 'n eil aguin ach bhi 'g eisdachu na chanas eisa ruin ;
 Bunnaidh nitha na follai each dhuinne as dar cloinn,
 Ach na nitha na tha uaigheach 'se a dhiamhairachds' tha
 ann.

Ach tha mi faicin fòileas do na nithe bh' ann o' chéin,
 Dar bha phobul Israel, san Ephit ann am pèin :
 Thug e le laimh laidir iad amach o' Pharoh fein,
 'S dhosigail e an cuan doibh 'dar luathich e an deigh.

Tha mi facin deachoinean an trà:a air gach laimh,
 Teaghlichian bha urramach air leaga' 'mhao an ceann,
 Seirbheisich nan Uachtaran is oigreachas na'n clann,
 An talamh lau do eigin, a Dhè co sheasas ann !

Tha mi faicin risdaich || an fhirin air a ceann ;
 Doras a bhi air fhosglar nuair a bba an t-suar* teann ;
 Is nam chlann cumhnaidh a dhuraicea' dhol ann,
 Dh' fhoisgila' e na flatheas mun d' thigeach aid gu mall*.

'S ged theitha' iad do char' ina no da nìdhè tha so'n ghréin ;
 Cha b' urra dhoibh tachairt ach ann an talamh fein ;

† Tormaiting. † Aig an àms' bha farin Coát is Mordhar Mac-Aoi air toirt air falbh le bàs—agus an oigreachan nan clann eg.
 || For ris again * A rig of land.

• Iad oighreachan nan gealluidhean 's bithidh 'n solumas
da reir;
• S ged thigeadh iad gu cruadhchas, theid fìasgladh orr 'na
'm feum.

Tha mi faicin iongantas, air tighean ann's an am,
Ach se coillionadh na firin e, bha air innseadh dhuimh re
laimh;

Gu 'm biodh aite aonarsach, daoine air 'n cuir ann,
'S gu 'm biodh iad air an aitira'† le caiteal agus clann.

Feudaidh 'n glan's an salach, bhi 'n aon-uair ann's an long',
An cogal is an cruineachd, bhi air an cuir's an aon fhona;
I- fasuidh iad cuideachd, gu am bi a' foghmhar ann,
Dar thig tim na dealaichdean eadar cruineachd agus mall.

Ma chanas sibh gur breugach so, leughibh e o' n tuil;
'Nuair nach robh air f hagail ach an airce gu siol-cuir,
Ma leughas sibh gu grund e 's eigin duibh gu sguir,
Ma' breathnich sibh reasond' gach cretar bha 'n sùd.

Ach se tha cuir orm iongantus, cionnas bha iad beo,
An t-uan agus a madra' air an cuir anns' an aon chrò,
A nathair is an duine, cha' 'n tùs leth' a leòn;
Gach bethach glan 's ueo ghlan cionnas f huair iad lòn.

Ged bhithinnse cho ghorach, 's gun deonuichin dhol ann,
Mar d'theidhin air an rathad, cha 'n fhada bhithin ann;
'S ann tha mo shnìl re báil' is fearain nach bi gann,
Far nach eac'hail maighisdir, 's nach iomar cliadh no
grann.

Tha uachdarain nan daorsin do dhaoinibh anns an am,
'G am fuadachu' 's 'g an teannacha' gu tìr ni maith do'n
clann,
Ach mola' bhi gu brath do'n Ti is airde gloir,
Ehuair amach am fasgaidh ud, 'sa dheasuish dhoibh an
lòn.

• Se mo bharail air na cairde, tha 'n trása fada uain,
Ga'n dean Dia an leibhriga'‡ o'chum-hachd gaoith is cuain;§
§ Solemnly or importance. † Inhabited. § From the word *deiven*.

*S ged eil dán mar dhùrachd† aig uaisle an taobh-tuath,
Gheibhar an cuid litrichean is teistanas am buaidh.

X. ORAN a rinn e air coimhearsnaich mu'n
cuart dha, bha ann an aimhreite, a caina 's
a deana' ranniadhd shalach do cheile; 's
bha feumal ann' an coeig a chuir air na
cleachduinn aca.

O dhith sinn an Ughal thanig dubhaich is bròn,
Is iads' tha dh' easuidh na h'-ath bhreith gheibhar toibh
heum nan ceol;
*S leor a mhead dhoibh mar pheanas, na leanas re'n dóigh,
*S ma bheir iad creidas do'n fhirinn tha i 'g innse' na 's
leor.

Bha mi ceithear bliadhna fishead air aon innsean riu fein;
Ach arson susana do shaoghal echa d' theidhiun ris as an
'deigh;
Gu leontan re'n ábhais, mar abhais dhomh fein;
*S ma dheibh mis dhe shabhar, thig na 's leor as a dheigh

Tha naimhdeas na naithrach, ga fheuchan o' thùsa,
Air teachd o' Adhamh, mar phlaigh air gach feoil;
*S mar thaigh sibh an athbhreith an' talamh nam beo,
Gu 'n d'theid sibh gu ifrionn le dubhaich is bròn.

Iads' a chuireas d' an fheoil bithidh bron ann' am buaionn;
Ach iads' a chuireas do na spiorad, bithidh sòlas 'na 'n
duais,
Nach fhacas le suilean, 's nach cualas le cluais,
Meud, doimhn', agus airde, am fabhair 's am buaidh.

† Dan mar dhurachd, means that eoe has a thing according to his
wishes.

Esherinn maith'neas o' m' chridhe, do gach neach fo' n^g
ghrein,

Na'n deana' iad teannda' o' gach táunt tha 'na m beul ;
Cha bhi mi ris an rud shalach, tha graineil anna fein,
Air am bheil aogais na h-ífriorn, a srutha' o'm beul.

Nach ann a gheibha' sibh solus is foireachdan bheo,
'S ga'n deana' sibh teannda' gu Tighearn nam beó,
Far nach eil gamhldas no taunt ann an ceol,
Ach seinn agus moladh 'ga chealbhacha' 'n gloir.

'Stu m'ulaidh, 's tu m' aidhir 's tu m' aidhir 's mo ghrádh;
Shoillsicha' 'n inntin 's a chaochailla cháil,
Chuir a' gras anns a chridh' is moladh 's a bheul,
'S a phridhiga'‡ le naomhachd, do naoimh anns' gach lā.

Cha neil gealladh san fhirinn o' thosaich gu crioch,
Air am bheil coir aig na daoine 's gus an caochail iad
riann;

Cha neil bagar sa Phiobul air a sgriobha' o' thòs',
Nach bun do na daoins', ach an caochail iad ceól.

Ach bheirinn mo chomairl na gabhaid i uam,
Bhi leantuin gach abhais a b'shearr anns' a duais,
Na'n creida' sibh 'n fhirinn mar dh'fheudains' a luaidh,
San bu mho nar fabhar 'sa bhas ge be uair.

XI. ORAN do Anna Mhurchie, bean arid;---
re am fomhghair fliuch, nuair bha i air a
saracha' le easchreida, agus thuirt i "gur
h'an dheilig Dia gu cairdeach ris a mhui-
ter a thug e dhachuidh o'n droch lath".

ANNA ! dheilig e gu cairdeach riu dan d'thug e gras,
's tha ann,
"ha cinnteach a fhabhar, is nach fhalinguich a chainnts

‡ In allusion to seasoning of meat with salt or pickle

Ged a logha' na raojutean, 's gun mhlir bhi aig an clann,
Mu's deitha' h'aon duibh gun aran, thigeadh manna nan
ceann.

'S ged eil peacuin' dhaoine, g' eighachd ditheacha' teann,
Agus tearc dhiubh re shaotain, tha na 'in firina' ann ;
Nam biodh h-aon duibh a'm bail' cha bhiodh sud gann,
Gleith a sud dhuibh an talamh gu siola' fearain is fonn.

Ach 's minic thug e bail' agus baile, seachad do fholamh-
achd ann,

Is thug e dithis a teaghlaich, is an deigh san an clann ;
Cha bu dearbhachd team air e, cainnt o' mo bheul,
Ach deiliga' spiorad, 'sa thaghald a dheigh.

Ged tha mi 'n träs annsa gheamhra' thig mo shamhra' a
dheigh :

Ach bha an cloidheamh air a tharruing, is dorta sola do
reir :

'S gach breathanas cil arson peacuina dhaoin',

'S geur leanmhui n ga bhagair, gu dearbha' na naoimh.

Ach gach minisdeir arain, 's luchd comuin folamh gun
bhrigh,

Fanuidh iads aig a bhaile, mar choin air alachd† gun di;
Ach dar thig am fenchan na h-ola is coimhnacha' 'n Righ,
Bithidh iads air am pilleadh gu'n aimhleas bhibhuan gun
chrich.

XII. ORAN a rinn re am gainne'- agus far- mad air eirigh na inntean re pailteas a chunairc e aig coimhersnach.

GALAIR craiteach nach gabh dhiom aicha',
Air teachd o' Adhaimh, lean m' airnans' a nuas ;
Galair eigin leis nach b'aill mo threigsin,
Falc a Dhe e, a g' iarruidh buaidh ;

† A carcase.

Balair ealaonéil air feadh an t'saogháil,
 s chaidh sgaolt air feadh an t-sluaign,
 S mar fhaigh mi léina‡ do'n aodach cheirach,
 O' oighre Dhe, tha'n comhnuidh shuas;

S mar fhaigh mi leina do'n aodach cheirach,
 O' oighra Dhe tha 'n comhnuidh shuas,
 An deis is aillt' nach iomar taileir,
 Seach iarr luchd ceird gu a deana' suas.

Sge be th'aradh do'n tigh' a 's aird',
 Far am bheil aillteachd is brad na h-uails',
 Dhinnsa', Dabhi', Maois, is Aaron,
 Peadar, is Péil, pairt de a luach.

XIII. ORAN a rinn e ann am bliadhna' na gainne, re Cogadh America; anns am bheil e gearran, dar bha moran 'g iundran on arain aimsireil, cho beag sa bha da mheas air anoran spioradal, bha paitt anns 'ntir.

M'ULAIÐH m' aidhir, mulaidh m'aidhir, mulaidh m'aidhir meudal;

'S tu fshregra' glaodh nam bochd, dar bhiodh iad nan eigin;

Stu a chaisgidh cumhachd na goirt, nuar bu mho a eiha'

'S tu a chaisgidh cumhachd a chloidheamh, nuar bu mho a gheurad.

Mulaidh m'aidhir, &c.

Sed a lionmhorich thu an t-aran‡ cha neilar deana feum deth;

Tha na treabhaich‡ dol amach 's cha neil maitheas as an deigh;

Fha 'n tigh-stór air a ghlasa, co dh fhoisgailas na seulach;

‡ A Shig. † An t-aran spioradal. ‡ Minisdeasan 's p-soisgean

•ia shad a bhios e na bhonna creiduidh, oibrichean is fogh
 lam,
 Is oibir na lagha o'n bhail' gun fhocal mu deibhin;
 A chuil>bhruit cha neil re shaighin, 'sa smid cha neil a'ge.
 ridh;
 Tha an tigh stòr air a ghlasa', co dh'fhoisgailas na seulach?
 Airson meud mo chiont' is lionmhoirachd m' eacair';
 Ged robh mise tric a tagair chh fhreagairar m' eigha.
 Ged robh mise tric, &c.
 Tha an tigh stòr air a ghlasa' co dh' fhoisgalas na seulach?
 Dar bhos gach beul air 'n stopa', gun freagara' do'n eigne,
 Sud Priunns' na beatha air a chasan.-Foisg'lidh mis na
 seulach.
 Theid na treabhaich 'n sin amach, 's bithidh maitheas as an
 deigh,
 'S dar bheir thusa dhoibh do ghuais, bithidh ol is tuis re'n
 teudan
 Is thig an dealt gu frasach pait, 's bithidh gart is allt a'g
 eirigh,
 'S bithidh na mairbh a tighean beo, le fearthuin gloirmhor
 fein uat;
 Bithidh an t-uam an ait a mhadraidh, 's Criosd an ait an
 Dragoin;
 'S bithidh 'n fhasaich na tobair uisg ged eil i 'n diu na h-
 Eipht'.
 Is bheir thu dhachaidh clann a chumhnant as gach taobh an
 d theid iad,
 Oir a tha do ghealla' dlu do Iudhaich is do Ghregaich,
 Is as gach finne tha fo gheirein, ni thus an aind do threuda',
 'S cha chuir bibhuantachd an ceil, mheuds' a rinn thu dh
 fheum dhoibh
 Thug thus' aodan do'n chath, an lath bu mhò eigin,
 Dar bha flaitheanas is talamh, agus ifrionn le cheile,
 Air taoma' 'mach a s't aodhaidh, dh'fhuaisgil thus' na seu-
 ach',
 Mulaidh m' aidhir, mulaidh m' aidhir, mulaidh m' aidhir
 meudal,
 'Stu fhreagra' glaodh nam bochd dar bhiodh iad nan eigin

*IV. Marbhrann do Mhaistir Huistan Ross,
Ministeir, bha ann an Cildonnan.*

CH is echan mar tha mi, triall gāch là do Childonnain; e bhi smuaineacha' t'abhais, agus blaithid do chomuin; e chomhlaich an uaigh me, 's mi 'n uairean ga taghald, na sheas i dhomh t-ait, ach a triall 'gu brath as do dheigheas.

fхarras ainachdan air do ghleus, gu 'n robh do spèid a dol dachaide;

ar theidha' tu 'sa Chubi, bhiodh fion ur anns an fheasgar; ar theidha tu sa Chubi, &c.

gach neach a ghradhaich an fhirin, ba chaomh leo do theagasc.

ha mi cuir fhianuis air do naimhdan, mur innse' tu 'n fhirin.

nar d' fhuair iad do theagasc 's cuis eagal re innseadh, neira' tu bainne do'n uan, agus biadh do'n chaora'; gheibha' tu do'n t Sedar, a chuid fein anns an fhirin.

neira' tu bainne don uan &c.

gheibha' tu don t-Sedar &c.

dar thig iadsan cuideachd, cha bhi thus air do dhita'; na be sud do pheaca' gu 'n ceila' tu 'n fhirin.

nae sud Ministeir na comuin, tra chruinnuicha' chomhail, haighnicha' oibir an dearbhuidh, na 'm bu bheag na 'm bu mhor i;

ch airson a Chealgair' bha thu 't-iomcheist dha 'n gomhnuidh;

heibhá' tu 'mach air a bhlas e 's air fhoireachdan comhla'.

nae sud ceann nam peathrichan agus carid nam braithrean; baobh na feola 's a spiorad, 's ceart a bheira' tu gradh dhoibh;

anna inna thu bha muilach, 's goirt à bhun ri, do bhas-se; ma dh' innseas mi 'n fhirin; be sud mo chaochla' craiteach.

i 'n cuimhnich an t-Ard Ri' le fabhar do leanna, gleidha' san t-saoghal, o' gach baobhal is scainail; i 'n lean e le naomhachd bean na m'ne bha ma'riut, amh cha n' fhaca' mi h'aodan ach fial, faolaidh is caineil.

i bhlă do na bochd' thu 's bu chéann uidh do'n aridh,

“S do thicaghlaich a chreiduimh, eba n’ fhaea mi t-eisinn,
Riamh cha ’n fhaca’ mi lelthid do cheann peathair is brathair;
‘S tha e nois ann an teaghlach cho saibhir sa s’ail leis.

Cho be Minisdeir an arain a bh’agam re iomra’,
Ach fear thunairc ’sa dh’fhoirich do’n athbhreith na dh’iomara’,

A pereisga’ ’n soisgeul o’fhoireachduin anmain,
3 bheira’ chomhairl bhiodh fiorghlan ’s bhiodh ciallach re leanmhuin.

Ach bheirinn mo chomhairl, ma theid mi ’sa sgirse,
Gu ’u dean iad mo leabuidh co fagus ’s tha sinnt’ ruit,
Oir chan eil diufir pearsa ri fhaotain san ait ùd;
Tha ’n Righ ’sam Baigear ’san aon staid anns a bhaghan

Gu bkeil mis’ do’n bharail, ’n tra bhitheas sinn ’g eirigh,
Gu’n aithnich mis agus Huistan anns an dūiga’ a cheil,
Dar thig trompaid on athair bithidh sin a’chaith anns’ a cheile,
‘S bithidh toiseach an rathaid aig na naoimh anns ah eirigh

XV. MARBHHRAN do HUISDEAN MATHANACH duine uramach diadhuidh, bha ann ain braigh sgire CHILDONAIN---le Adam Gordon anns an aite cheudna.

Se do bhas sa Huislean, dhag gle chuirteach nar cridh
‘S dh’fhag muladach craitach, am pobul a tha do’d dhi,
Se bhi dh’easuidh do riaghait, ’s do chomairl dhiadhaidh
gu sith,

Thug saors’ do n’ ceudibh, gu seasamh siad ann a stri.

Sud a bhuelle bha cuirteach, ’s a thug clann a chumhnant
gu bron,

Gu ’m bheil na daimhean bha dlu’ dhoibh air an duana’
fo’ bhord,

Bheira a chomhairl bu diadhaidh, sa dh’fheucha’ ’n
riaghait bu choir,

Do gach neach bhiodh ’g iarruidh, gu bhi seuchan an leon.

Se bhi ’g amhairc ar t. aros, tha na chradh dhuinn ’s
gach ám,

Bhi ga faicin na fasalch, gun bhi an tràs inn ach clann,

+ diosgadh
+ choisdh

Gu'n fionnadh bha fiubhal, le seinn is urraigh 'na ceann,
 Ged a dh'fholaich an uir thu, gun duil ruit thigh 'n anu.
 Nuar nach cluinn sin do chomhra' na aon Nòt e'd bheil,
 Co dh'inuseas mar cruachas, no ghabhas truas ruinn mar
 feum,
 Dar tha na Prapaichas dileas, dol asan t-saoghal do leum
 Tha soilleir ri innse', gu'n d'fhuig sud eaoil' air an treud.
 Dh'fhas an comun na's fhuaire, o' chaidh thu uainn, ruit
 gun duil,
 'S nach cluinn' mi bhi Inaidh ort, chuir sud gruaim ann
 ar gnuis,
 Oir bha 'm brista' cho-chraitach 's gun d'fhuig e bearn,
 nar duthaich,
 Dhe an aireamh a b'abhais; bhi moladh 'n aird Ri, le clu.
 'Nam fosglaidh a phliobail, a' cuir na firean a suas,
 G'm bi léir air gach aon dhiu, anns gach sgire mu'n cuart:
 Fhir a sheinna' 'sa leughá', 'sa dh'fshagadh deurach an
 gruaidh,
 Ged choisín am bas thu, rinn e bláth dhuit an uaqigh.
 'S mor a bhearn a nar tir thu, 's thug sud aonarachd oir,
 'S gach aon nach a chi mi, tha iad mar dhaoin' ann an cèo:
 Ged tha sud na ni cinnteach, ga bheil thu seinn ann an
 Gloir,
 Se dh'iarra' mar eridhe' dhuinn, gu 'm faighe ris thu
 do'n fheol.
 Bu shoilleir fearthuin o' n' aird-Ri, anns do nadur le
 buaidh;
 Bhiodh tu tiorca' do chairdean, is dion do naimhde le
 truas;
 Bha do chomhairl is t'iompa', cuir cosg air cunntaidh
 cruairgh,
 'S nuair a thionala' chomhail, bu bhinn do chomhra'
 nam cluais'.
 Ach sguiridh mis do'd mhola', oir theirig mo chail,
 'S thaobhs' nach d'fhuair mi gibht leirsá'. gus na dh'
 fheadainn a radh,
 Air chor's gu 'm b'urra mi iomra', mu thiomchal de bháis,
 Bha taitneach 'san am sim, de n' h-aingil' a b'aird'.

*MARBH-RANN do SHERRA McCULLOCH bha
'n Dornoch, a bhathagh air a Phort-mhor. **
le SAMUEL MATHANACH.

Gur fada buan, chaidh am fuaim
Aig glusad suas na trompaid ud
Gur fada buan, &c. †
Mais' an t-sluagh, na luigh 'sa chuan,
Is osnaich bhuan, 'ga ioundaran.

Ceann-uidh' nam bochd, na luigh 'sa phort,
'Sa mhac gu bochd ga iomna' sud,
Ach tha mis 'an dochas, 'm fear a ghleidh Jonah,
Cho fada beo 'san ainmhiudh ud.

Gu'n gleidh e esa, o'bhnil' an Eisg,
Ach am faighear e, mar 's ionmhuin luinn,
'S gu 'n d'theid gu h-ordail, 'chuir do Dhornock,
Far 'n rebh e beo, 's gu 'm b'ainmail e;
Mar 'thaic 's mar shith, mar phrap 'san tir,
S cha 'n fhaigte tri an Alba' dheth,

'S gur e th' air innseadh, seadh na righeachd,
" Cha 'n fhaic sinn a choidhche, cho dealbhach ruit",
Dar theidha' tu a 'sgaola', t-shoireachdan ghaolach,
Eadh gu 'n taobhicha' leanba ruit.

'S dar theitha' tu 'dh 'urnaigh, 's gaoth 's na seuil agad,
Bhiodh tu mar dhriuchd do anamana;
Bhiodh blas na meallach, tighean o't-anail,
Dar bhiodh t'anam sealbhacha'.

'S dar mhinich' tu 'n fhirin, 'mach as a Phiobul,
Gheitha' gach aon an dearbhachd uait:
Bhiodh do chairdean, gul 'sa gaire,
Dar bhiodh do bheuls' gu h'ainmeacha'.

Hugh McCulloch, Esq. late Sheriff-Substitute of Dornoch, who,
with many others was drowned in crossing the Muckle Ferry.—
A man with his other good qualities eminent for piety; and whose
death is much and justly lamented by many, and in particular by
a large circle of his christian acquaintance in that Country.

† In singing the Elegy every two lines are twice repeated.

'S dhians' tu do chach, nach robh 'sa chlar,
 Aon fhocal tear'nte gu h-earbsa' dhoibh
 Mur teannda' iad gua dail, gu Righ nam gras,
 Gu 'n deana' 'm báis e dhearbha' dhoibh.

Ach tha bochda' 'nt-sluaigh, re gearran chruaidh,
 Mo thruaigh' gan deach thoirt iomruich uain ;
 'S ar tir gu slan, air flagail fás,
 Gun neach ní aits 'a liona' dhuiunn'.

Tha na bh' agad do naimhdeau, 'g eirigh an airde,
 'S iad fein 'sa satan geanmhuiineach ; †
 'S tha iad an trās' aig fois is tāmh,
 Oir bha thu na d' phlaigh 's na t-iom cheist dhoibh.

Minisdearan gun ghras, 's cealgairam fas,
 Cha n'eil do bhas g'an ciomraiga',
 Nior 'n ioman sud 's do chach, a fhuair dhe do ghras,
 Cha sgur gu brath do t-airmeacha'
 'S cha n' eil gu leor, air an taobhs' do ghloir,
 Na ni an cuid leons' a thior macha'.

Sann leam gur ciunt', gær iad bhithis teinu,
 Aig am na seinn a criochnacha*
 Bhiodh eheols' dol suas, gu Righ na' sluagh,
 'S bhiodh leointich thruaigh gle inntinach.

'S dar theidha' tu dh'urnaigh, aig am an duanide,
 Bhiodh iota' suil 'g an tiormacha'
 Ghluaisa' 'marbh, is sheinna' 'm balbh,
 'S bhiodh cnamhaa marbh a' tionsacha'

'S mu dheibhin do chliu, tha e na smó.
 Na ga'm b'shiu siun bhi ga leunmhuiin sud,
 'S cha 'n urrra' gu brath, re feadh nar lá,
 Le teanga' Bhard do dh' ainmeacha'.

Ach seals' gun dail 'nuas air na dhag,
 Gu toirt dhoibh pairt do'n ionmhas úd,

† Joyful or merry. * Alluding to a fellowship meetin held in the neighbourhood of Dornoch which he regularly attended.

'Thug es' gu tear 'ut, ḡ i cala na sláint,
 'S gu brath cha 'n shair e clomruigidh.

Ach a Righ nā gras, thug esa 'naird,
 Cuir a dheīs' gu slan air aon-ghin-mic. ♦
 'S mo dbeibhin chaich, cha n' urra' mi radha
 Do thaobh 's nach fhar mi 'n ainmeacha'. §

Ach thuair mi cliu, air a chui l̄ bu a hó,
 Bha gle chùt gu leanmhuma ris :
 'S a mheusda b' eol domh, 'm fads' bu bheo iad
 Bu mhor an leon a h-Albain iad.

'Sa Chirsti ordail, Mhic an Tóisich,
 Se do dhoighs' bha ionmhuin team :
 Bha thu deana', gun bhi 'g s̄heachan ;
 'S do chuid deur 'g an tiormacha.

'S dar rinn mi t-fhagal, 's guidh gu slan duit,
 Bha mi cradh gu h-uaigneach ;
 'S thuit mo bheul e ris na bha laimh riám,
 Cha 'n fhad an daill gun ionmlaid duit.

Ach fhir a dh'fhag i, leans' a roidean,
 'S bheir iad tear 'ut gun ionmalī thu.

♀ His only son, at present a Captain in the Army. ♂ Alluding to those that have been drowned with him, and whose names had not at this time been ascertained.

